

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งทำให้โลกไร้พรมแดน สามารถสื่อสารกันได้ทั่วโลกอย่างรวดเร็ว การเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลกที่มีการแข่งขันสูง ปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน ได้แก่ สติปัญญาและความสามารถของคน โดยมีการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคน การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่างๆที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมส่วนรวม (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. 2545 : ปาฐกถา) ดังนั้นหากจะดูคุณภาพการศึกษาจึงควรดูที่เป้าหมายปลายทาง คือคุณภาพของผู้จบการศึกษาจะต้องมีความรู้ทักษะ และคุณสมบัติต่างๆ อย่างน้อยต้องครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด ตลอดจนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้าไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : 1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550 : 23-24) มาตรา 49 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่ต้องเก็บค่าเล่าเรียน ผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสถานะยากลำบากต้องได้รับสิทธิและการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่น มาตรา 80(3) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ และทุกรูปแบบ ให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2545 : 15) ได้บัญญัติเกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวดที่ 6 ตั้งแต่มาตรา 47-51 พอสรุปได้ดังนี้ มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้

เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานในต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษาตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา หรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก ที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใด ไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายใน ระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าว ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้โรงเรียนทุกแห่งดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ จึงจำเป็นต้องพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถประกันคุณภาพการศึกษาให้แก่ลูกหลานของชุมชนและสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน ซึ่งจากผลการดำเนินการประเมินภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในรอบแรก (พ.ศ. 2544 – 2548) สรุปผลการประเมินโดยรวมพบว่า ได้มาตรฐานร้อยละ 45 ไม่ได้มาตรฐานร้อยละ 55 โดยแยกรายด้านนั้น พบว่า ด้านผู้เรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน คือ การมีความสามารถ

ในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ การมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต ด้านครูไม่ได้มาตรฐานเกี่ยวกับวุฒิ ความรู้ความสามารถไม่ตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูไม่เพียงพอ และความสามารถของครูในการจัดการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านผู้บริหารไม่ได้มาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะการมีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผลการประเมินภายนอกกรอบที่สอง (พ.ศ. 2549 – 2553) โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สรุปผลการประเมินโดยรวมพบว่า ได้มาตรฐานร้อยละ 61.34 ไม่ได้มาตรฐานร้อยละ 38.66 โดยแยกรายด้านนั้นพบว่า ด้านผู้เรียนที่ไม่ได้มาตรฐานคือ การมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ และการมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ด้านครูไม่ได้มาตรฐานเกี่ยวกับวุฒิ ความรู้ความสามารถไม่ตรงกับงานที่รับผิดชอบและมีครูไม่เพียงพอ และด้านผู้บริหารไม่ได้มาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะการมีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. 2554 : 32)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 ขึ้นตรงต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัยถึงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชากรวัยเรียนใน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอกันทรวิชัย อำเภอแกลง และอำเภอบรบือ มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 202 โรงเรียน เปิดสอนระดับ อนุบาล 1 – ป. 6 จำนวน 164 โรงเรียน เปิดสอนระดับอนุบาล 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 38 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 26,951 คน ห้องเรียน จำนวน 1,861 ห้อง ครู จำนวน 2,047 คน ซึ่งจากสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดส่วนใหญ่ยัง

ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในรูปแบบและวิธีการประกันคุณภาพ ขาดความร่วมมือและความตระหนักในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้ประยุกต์ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามประกาศของกระทรวงในการบริหารจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งทำให้การดำเนินการไม่ผสมผสานกลมกลืนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ส่งผลเสียต่อการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. 2554 : 33)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาการจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา จึงสนใจที่จะศึกษาดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 เพื่อจะได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับวางแผนดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และเพื่อให้เป็นไปตามสาระสำคัญในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

คำถามการวิจัย

1. ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 อยู่ในระดับใด
2. ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพแตกต่างกันหรือไม่
3. ข้อเสนอแนะและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
ของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 แยกตาม
สถานภาพ

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
มหาสารคาม เขต 1

สมมติฐานการวิจัย

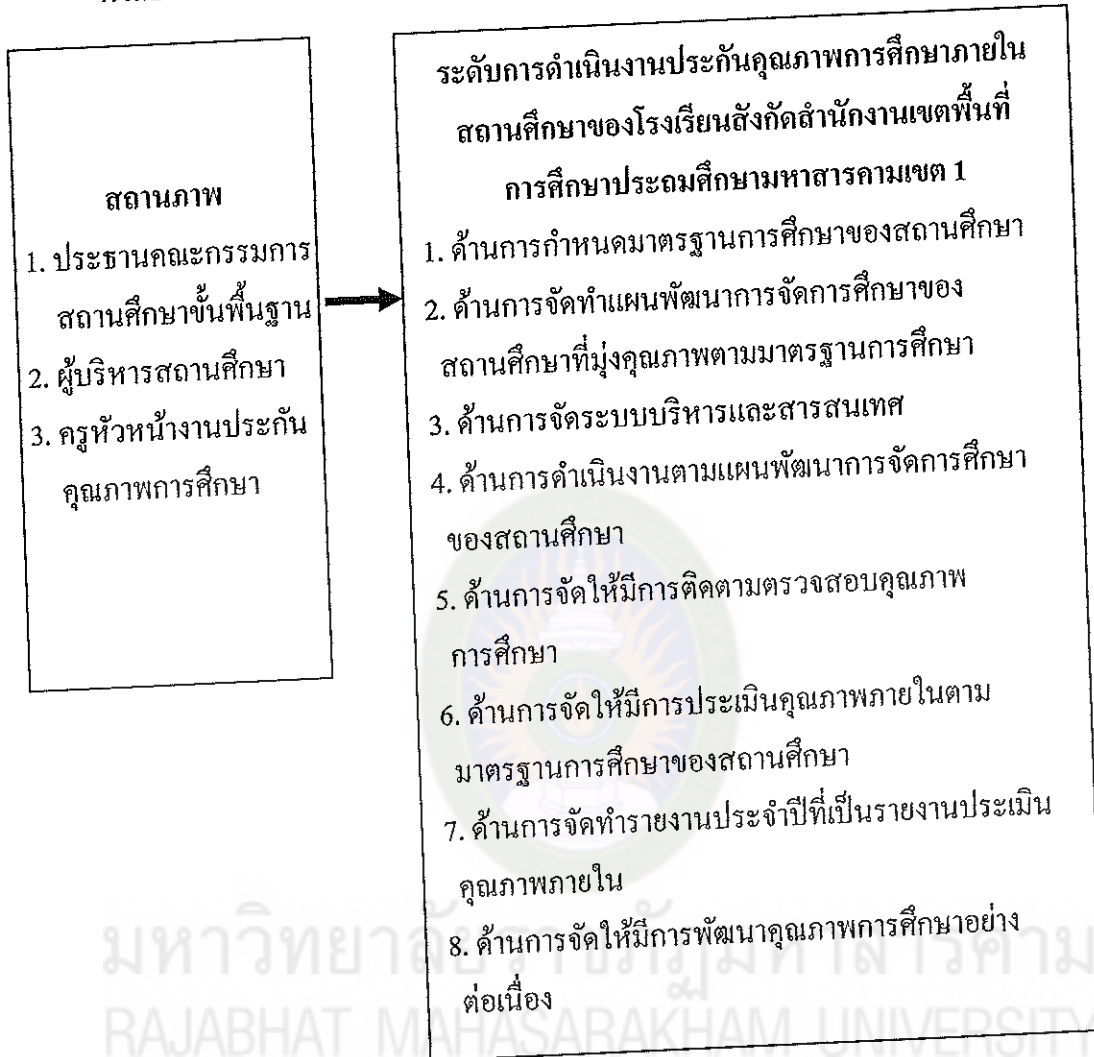
1. ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 อยู่ในระดับมาก
2. ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร และครูหัวหน้างาน
ประกันคุณภาพการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ไม่
แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพ
การศึกษาภายในสถานศึกษา ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ 8 ด้าน (สำนักทดสอบทาง
การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553ก : 15-16) ดังแผนภูมิที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร และครูหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 202 โรงเรียน ๆ ละ 3 คน มีจำนวนทั้งหมด 606 คน ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานจำนวน 202 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 202 คน และครูหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 202 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. 2555 : 2)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของเดรจซีและมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) จากประชากร 606 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Clasifield Sampling Random) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 44) ตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างและโรงเรียนในแต่ละอำเภอ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 78 คน ผู้บริหาร จำนวน 78 คน และ ครูหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 78 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 ตำแหน่ง ประกอบด้วย

- 1) ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 3) ครูหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

2.2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

2.2.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.5 การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

2.2.6 การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายใน

2.2.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน

2.2.8 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในปี พ.ศ. 2555 ให้ดำเนินไปอย่างประสานสอดคล้องกัน อย่างเป็นระบบกับสภาพที่พึงประสงค์ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานโรงเรียน และระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 8 ประการประกอบด้วย กำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงาน ประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับ การส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานเขตพื้นที่การศึกษา และ มาตรฐานสถานศึกษา มีการกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดความสะดวกและความเข้าใจ ตรงกันในการวัดและประเมินผลและการสื่อสารกับผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดมาตรฐาน

1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษามีแผนพัฒนาสถานศึกษาที่ มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ เป็นพื้นฐานของข้อมูลสถานศึกษาซึ่ง ประกอบด้วย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุก กิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายแต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง การจัดทำโครงสร้างการบริหาร จัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงานทุกคนมีส่วนร่วมและมีการประชาสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดความต้องการร่วมกันระหว่างบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

รวมทั้งแนวทางให้ความเห็นและข้อเสนอแนะและแต่งตั้งคณะบุคคลทำการตรวจสอบทบทวน และรายงานคุณภาพการศึกษาและจัดให้มีข้อมูลที่เพียงพอในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และแผนพัฒนา วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยระบุข้อมูลลักษณะของวิธีการและเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล และแหล่งข้อมูล รวมทั้ง จัดหาเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล โดยคำนึงถึงความถูกต้องเป็นปัจจุบันของข้อมูล อีกทั้ง วิเคราะห์ข้อมูลและเก็บรักษาให้เป็นหมวดหมู่ใช้ได้สะดวก และนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ ตลอดจนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการและสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

1.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานที่ ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ กำหนดไว้ มีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายอย่าง ต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่กำหนดไว้โดยจัดทำแผนปฏิบัติ การประจำปีที่ชัดเจนครอบคลุม กลุ่มงาน/งาน/โครงการกิจกรรมของสถานศึกษา

1.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการตรวจสอบ และทบทวนภายใน โดยบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการเอง การตรวจสอบและทบทวน จากหน่วยงานต้นสังกัด โดยมีการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.6 การประเมินคุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดให้มีการ ประเมินคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทุกคนที่ศึกษาอยู่ในปี สุดท้ายของแต่ละช่วงชั้นเพื่อเข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษา ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน จากหน่วยงานส่วนกลางร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการ รวมทั้งดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาแล้วนำผลการประเมินมา ปรับปรุงแก้ไข

1.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึง การนำข้อมูลผลการประเมิน มาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบและทบทวนภายในและภายนอก มาประมวลรายงาน ความก้าวหน้าผลการพัฒนาคุณภาพประจำปีการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนา คุณภาพต่อไป โดยการแต่งตั้งคณะทำงานมีรูปแบบการรายงานที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่ จะรายงานเพื่อเตรียมพร้อมรับการประเมินจากภายนอก

1.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง กลไกส่วนหนึ่งของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยการจัดทำแผนการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการส่งเสริมพัฒนา และประเมิน ประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย 4 อำเภอ คือ อำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอบรบือ อำเภอแกลง และ อำเภอกันทรวิชัย มีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 202 โรงเรียน

3. สถานภาพ หมายถึง บทบาทหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 จำแนกเป็น

3.1 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ตัวแทนที่ได้มาจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยได้รับเลือกจากตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนองค์กรปกครองท้องถิ่น ตัวแทน พระภิกษุสงฆ์ ตัวแทนศิษย์เก่า ให้เป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปี การศึกษา 2555

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการในตำแหน่งดังกล่าว ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ในปีการศึกษา 2555

3.3 ครูหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่ในฐานะ หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในปีการศึกษา 2555

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1 ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพ ภายใน และจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. เป็นข้อมูลสารสนเทศให้ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารครูหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ ในการวางแผนพัฒนา กำหนดนโยบาย ปรับปรุง และพัฒนาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้มีคุณภาพเพื่อรองรับการประเมินจาก องค์กรภายนอก

3. ได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

